

ZWIĄZEK MOSTOWCÓW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

POLISH SOCIETY OF BRIDGE ENGINEERS
Collective Member of
International Association for Bridge and Structural Engineering

BIULETYN INFORMACYJNY

styczeń–marzec 2003 r., nr 1 (39)

Słowo przewodniczącego ZMRP

Szanowni i Drodzy Koleżanki i Koledzy,

Mamy przyjemność przekazać Państwu pierwszy w 2003 roku numer naszego „Biuletynu”. Jego treść nawiązuje do uroczystości wręczenia „Medali ZMRP” oraz statuetek za „Dzieło Mostowe Roku” podczas „Wieczoru mostowego” w Krynicy we wrześniu 2002 roku, a także zawiera sprawozdania dotyczące dwóch ważnych spotkań: seminarium „Budowa mostów betonowych metodą nawisową” oraz sympozjum zorganizowanego w ramach IX Rzeszowsko-Lubelskich Dni Mostowych. Pierwsza z wymienionych imprez jest nową inicjatywą warszawskiego środowiska mostowców, druga zaś to kontynuacja najstarszych chyba spotkań, bo odbywających się już od dziewięciu lat z chęci i woli mostowego środowiska Lubelszczyzny i Rzeszowszczyzny. Obie te imprezy były bardzo udane; nowe inicjatywy dopełniają je już od dawna i z powodzeniem realizowane. To rzeczywisty powód do satysfakcji, bo świadczy o naszej aktywności.

Wprawdzie nie ma o tym oddzielnej informacji, ale warto Koleżanki i Kolegów powiadomić, że 15 lutego 2003 roku odbyło się w Krakowie drugie już Karnawałowe Spotkanie Mostowców. Organizatorem tego spotkania – Oddziałowi Małopolskiemu ZMRP pod przewodnictwem Kolegi *Zbigniewa Fijałkowskiego* gratuluję pomysłu i tworzenia nowej, dobrej tradycji, do czego właśnie Kraków ma szczególne predyspozycje.

„Biuletyn” dotrze do rąk Szanownych Czytelników w okresie bliskich już Świąt Wielkanocnych. Życzę zatem, aby te Święta przyniosły wiele nowych, dobrych nadziei, aby wniosły z życia zawodowe i osobiste wszystkim Koleżanek i Kolegów zadowolenie z osiągnięć zawodowych i pogodę ducha. Niech dalej panuje życzliwość i przyjaźń między nami. Wiosna bardzo temu sprzyja. Niech więc wraz z nią robota mostowa kwitnie.

Wojciech Radomski

Jeszcze o „Wieczorze mostowym” w Krynicy

Informowaliśmy już w „Biuletynie” nr 3 (37) z 2002 roku o przyznaniu „Medali ZMRP” trzem naszym Kolegom: *Stanisławowi Furmanowi* z Oddziału Małopolskiego, *Krzysztofowi Grzegorzewiczowi* z Oddziału Warszawskiego oraz *Julianowi Kołosowskiemu* z Oddziału Świętokrzyskiego, a także o nagrodach-statuetkach naszego Związku za „Dzieło Mostowe Roku”, które za rok 2001 przypadły „Mostowi Zwierzynieckiemu” przez Wisłę w Krakowie oraz „Mostowi III Tysiąclecia im. Jana Pawła II” przez Martwą Wisłę w Gdańsku. W wymienionym numerze „Biuletynu” podaliśmy pełny imienny wykaz laureatów tej nagrody oraz nazwy nagrodzonych przedsiębiorstw.

Medale i nagrody zostały uroczystie wręczone 19 września 2002 roku, podczas pierwszej części „Wieczoru mostowego”, tradycyjnie już zorganizowanego w ramach XLVIII Konferencji Krynickiej. Medale laureaci otrzymali z rąk kolegów

Kolega *Stanisław Furman* odbiera „Medal ZMRP” z rąk przewodniczących ZMRP kolegów: *Kazimierza Flagi* i *Wojciecha Radomskiego*

Kolega *Krzysztof Grzegorzewicz* z „Medalem ZMRP”

Wyróżnienia „Medalem ZMRP” kol. Krzysztofowi Grzegorzewiczowi w imieniu Oddziału Warszawskiego gratuluje kol. Janusz Rymcza

Kolega Zygmunt Pater (PRM „Mosty-Łódź” SA) oraz kol. Krzysztof Wachalski (Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego w Gdańsku) odbierają statuetki Związku za „Dzieło Mostowe Roku 2001” z rąk przewodniczącego ZMRP kol. Wojciecha Radomskiego i przewodniczącego Kapituły kol. Witolda Wołowickiego

Kolega Zygmunt Pater (PRM „Mosty-Łódź” SA) dziękuje za wyróżnienie

Koleżanka Jadwiga Wrzeńska i kol. Andrzej Marecki wygłaszają prelekcję o motywach mostowych w malarstwie polskim i światowym

Kazimierza Flagi i Wojciecha Radomskiego, poprzedniego i obecnego przewodniczących Związku, a nagrody-statuetki – z rąk przewodniczącego Kapituły Konkursu „Dzieło Mostowe Roku” kol. Witolda Wołowickiego i przewodniczącego Związku kol. Wojciecha Radomskiego. Wszystkim odznaczonym i nagrodzonym – raz jeszcze serdeczne gratulacje i życzenia dalszych, wspaniałych osiągnięć.

W drugiej części „Wieczoru”, kol. Jadwiga Wrzeńska i kol. Andrzej Marecki, znani ze swych zainteresowań malarstwem, wygłosili prelekcję na temat „Mo-

tywy mostowe w malarstwie”, ilustrując swą opowieść licznymi i pięknie przygotowanymi ilustracjami. Prelekcja ta wzbudziła żywe zainteresowania zgromadzonych uczestników konferencji. To też już właściwa naszemu środowisku cecha, że podczas tych wieczorów są wystąpienia nie ściśle techniczne, ale wskazujące na związki mostownictwa i humanistyki. Tak było i tym razem.

Trzecia część „Wieczoru” to już swobodne spotkanie koleżeńskie, tym razem przy udziale góralskiego zespołu folklorystycznego.

Fundatorem i współorganizatorem „Wieczoru” było Przedsiębiorstwo Robót Mostowych „Mosty-Łódź” SA, jedna z firm nagrodzonych statuetką. Na ręce prezesa Zarządu tej firmy, kol. Zygmunta Patera (jednego z pierwszych laureatów „Medalu ZMRP”), ponownie składamy serdeczne podziękowania.

Już dziś zapraszam Koleżanki i Kolegów na następny „Wieczór mostowy” w Krynicy we wrześniu 2003 roku. Póki co – kilka zdjęć z ubiegłorocznego.

Wojciech Radomski

XIII Seminarium ZMRP „Współczesne metody wzmacniania i przebudowy mostów”

Coroczne seminarium odbędzie się w dniach 17 – 18 czerwca 2003 r. w Kiekrzu koło Poznania. Szczegółowe informacje można uzyskać w sekretariacie seminarium: Instytut Inżynierii Lądowej Politechniki Poznańskiej, tel. (0-61)

665-34-10, fax (0-61) 665-34-16, e-mail: Arkadiusz.Madaj@put.poznan.pl.

Termin wnoszenia opłaty konferencyjnej (680 zł) upływa 30 kwietnia 2003 r.

Seminarium „Budowa mostów betonowanych metodą nawisową”

23 stycznia 2003 roku, w Centrum Konferencyjnym Hotelu „Gromada” w Warszawie, odbyło się ogólnopolskie seminarium na temat „Budowa mostów betonowanych metodą nawisową”. Zostało ono zorganizowane przez Zakład Mostów Politechniki Warszawskiej, Oddział Warszawskiego Związku Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej oraz firmy: BBR Polska Sp. z o. o. i KPRM Skanska SA, które były zarazem jedynymi sponsorami tego spotkania. Wzięło w nim udział 140 osób reprezentujących ośrodki akademickie i badawcze, biura projektów, firmy wykonawcze oraz jednostki państwowej i samorządowej administracji drogowej i mostowej oraz studenci. Na podkreślenie zasługuje szczególnie liczne uczestnictwo projektantów i budowniczych mostów – było ich 94, co stanowi blisko 70% ogólnej liczby wszystkich obecnych. Wskazuje to na ogromne zainteresowanie tematem seminarium i jego duże znaczenie praktyczne.

Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego seminarium był prof. *Henryk Zobel*, kierownik Zakładu Mostów Politechniki Warszawskiej, a w skład tego Komitetu wchodził mgr inż. *Slawomir Cebo* i mgr inż. *Julian Kotowski* z KPRM Skanska SA, mgr inż. *Jan Piekarski* z BBR Polska Sp. z o. o. oraz z Zakładu Mostów PW: dr inż. *Thakaa Al-Khafaji* jako sekretarz organizacyjny, mgr inż. *Grażyna Boronczyk-Płaska* jako sekretarz wydawniczy oraz prof. *Wojciech Radomski*, który zredagował materiały seminaryjne.

W otwarciu seminarium uczestniczył dziekan Wydziału Inżynierii Lądowej Politechniki Warszawskiej prof. *Grzegorz Jemielita*, który wygłosił krótkie przemówienie.

Wykonywanie przeseł mostowych metodą betonowania nawisowego ma już swą długą historię – pierwsze światowe realizacje sięgają przełomu lat czterdziestych i pięćdziesiątych XX stulecia. Mimo tego metoda ta jest nadal powszechnie stosowana w budowie głównie mostów belkowych i łukowych o dużych rozpiętościach przeseł i stale rozwijana.

W polskim mostownictwie betonowym prekursorem użycia metod wspornikowych – betonowania nawisowego i wspornikowego montażu prefabrykowanych segmentów – był mgr inż. *Maksymilian Wolff*, który zaprojektował i zrealizował w latach 1963 – 1973 trzy duże obiekty z zastosowaniem wymienionych technologii. Warto tu przypomnieć, że jest on laureatem „Medalu Związku Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej”.

Wskutek wielu przyczyn, które są w naszym środowisku dobrze znane, renesans metody betonowania nawisowego nastąpił dopiero w połowie lat dziewięćdziesiątych ubiegłego już wieku; zastój trwał więc ponad trzydzieści lat. Metoda wspornikowego montażu segmentów, od ostatniej realizacji mgr inż. *Maksymiliana*

Wolffa w 1973 roku, nie była już w Polsce stosowana.

Ów renesans betonowania nawisowego znajduje wyraz w znaczącej już liczbie wykonanych w Polsce mostów i projektach dalszych. Dlatego potrzebne było przedyskutowanie naszych dotychczasowych doświadczeń w stosowaniu tej metody oraz dróg jej udoskonalania. To właśnie legło u podstaw zorganizowania seminarium na ten temat.

Inicjatywa ta została bardzo przychylnie podjęta przez środowisko mostowców – pozytywnie zareagowało nie tylko na udział w seminarium, ale i wszystkie prośbione o to osoby wyraziły gotowość opracowania referatów, które w liczbie 11 zostały wydrukowane w księdze seminaryjnej.

Szczególne wyrazy podziękowania należy się nesterowi polskich mostowców, mgr inż. *Maksymilianowi Wolffowi*, który zechciał opracować referat na temat pierwszych w Polsce mostów wykonanych metodą nawisową. Niestety nie mógł przybyć na seminarium, aby referat ten wygłosić. Był jednak – wprawdzie nie fizycznie – obecny na sali obrad, ponieważ często wskazywano na jego mostowe osiągnięcia. Podziękował telefonicznie za otrzymane materiały seminaryjne.

Seminarium podzielone było na dwie części.

W części pierwszej obrad, której przewodniczyli prof. dr hab. inż. *Jan Biliszczuk* i mgr inż. *Andrzej Jaworski*, wygłoszone zostały następujące referaty:

- *Jan Piekarski* i *Wojciech Radomski* „Rozwój metody nawisowego betonowania w światowym mostownictwie”;

- *Hanspeter Höltschi*, *Martin Bachmann* i *Jan Piekarski* „Specyficzne aspekty projektowania mostów wykonywanych metodą wspornikową”;

- *Jan Biliszczuk*, *Czesław Machelski* i *Maciej Hildebrand* „Bezpieczeństwo budowy mostów metodą betonowania wspornikowego”;

- *Slawomir Cebo*, *Jan Piekarski* i *Piotr Wanecki* „Efektywność metody betonowania nawisowego w polskich realizacjach”.

Jak wspomniano, wydrukowany referat mgr inż. *Maksymiliana Wolffa* pt. „Pierwsze w Polsce mosty zrealizowane metodą nawisową” nie mógł być wygłoszony.

W części drugiej obrad, której przewodniczyli mgr inż. *Slawomir Cebo* i prof. dr hab. inż. *Witold Wołowicki*, zaprezentowano następujące referaty:

- *Stefan Jendrzek* „Most przez Wisłę w ciągu autostrady A-1 pod Toruniem – projekt mostu, urządzeń technologicznych i wdrożenie”;

- *Andrzej Jaworski* „Most przez Wisłę pod Toruniem w ciągu autostrady A-1 – aspekty wykonawcze technologii nawisowej”;

- *Jan Biń*, *Jan Kimta*, *Paweł Raw* i *Jarostaw Zwolski* „Autostradowy most

przez Wisłę koło Torunia – obserwacje w trakcie pierwszych czterech lat eksploatacji”;

- *Marcin Ornat* i *Piotr Wanecki* „Nowe mosty: w Opolu, Krzyżanowicach, Krakowie i Wrocławiu”;

- *Jerzy Sliwka* i *Andrzej Śliwka* „Projekt mostu w Kędzierzynie-Koźlu”;

- *Wojciech Kujawski* „Projekt nowego mostu w Wyszakowie”.

Po obu częściach prezentacji wywiązała się żywa dyskusja, świadcząca o dużym zainteresowaniu słuchaczy omawianą tematyką.

Jak wynika z wymienionych tytułów referatów, organizatorzy seminarium dołożyli starań, aby to co dzieje się w Polsce miało szersze odniesienia. Zamówiono więc referaty poruszające tematykę rozwoju metody betonowania nawisowego na świecie oraz specyficznych aspektów projektowania mostów wykonywanych metodami wspornikowymi. Referaty te zostały opracowane przy współpracy z pracownikami firmy BBR, która ma znaczny udział w tak realizowanych mostach w Polsce.

Seminarium wykazało, że warto było je zorganizować. Zarówno poruszone w części pierwszej zagadnienia ogólne i teoretyczne, a także ekonomiczne, jak i zagadnienia realizacyjne, badawcze i projektowe omawiane w części drugiej pokazały, jak ważna jest ta tematyka obecnie i przyszłościowo w naszym mostownictwie. Według opinii samych uczestników seminarium, wynieśli oni z niego wiele korzyści. To wielka satysfakcja dla organizatorów.

Na podstawie przebiegu seminarium można na zakończenie sformułować jeszcze jedno spostrzeżenie: krótkie, jednodniowe spotkania na ściśle określony temat (ale dobrze przemyślane) cieszą się w środowisku mostowców większym zainteresowaniem niż kilkudniowe konferencje wielotematyczne. To ważna wskazówka dla organizatorów innych tego rodzaju spotkań naukowo-technicznych. Zakład Mostów Politechniki Warszawskiej oraz środowisko mostowców warszawskich skupionych w naszym Związku będzie kontynuować przygotowywanie takich seminariów.

Wojciech Radomski
Henryk Zobel

Osoby zainteresowane nabyciem księgi seminaryjnej mogą skontaktować się z Biblioteką Instytutu Dróg i Mostów Politechniki Warszawskiej, Al. Armii Ludowej 16, 00-637 Warszawa, tel. (0-22) 825 92 50, fax (0-22) 825 89 46, e-mail: G.Boronczyk-Plaska@il.pw.edu.pl

Symposium IX Rzeszowsko-Lubelskie Dni Mostowe „Kalnica 2002”

10–12 października 2002 roku w Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym GDDKiA w Kalnicy koło Wetliny odbyło się Symposium IX Rzeszowsko-Lubelskie Dni Mostowe „Problemy budowy i utrzymania mostów – estetyka mostów”. Organizatorem symposium był Oddział Rzeszowsko-Lubelski ZMRP.

Tematyka symposium dotyczyła budowy i utrzymania obiektów mostowych. Szczególne miejsce w problematyce symposium poświęcono zagadnieniom związanym z:

- estetyką w ujęciu filozoficznym,
- postrzeganiem cech estetycznych i proporcji geometrycznych,
- kulturową rolą proporcji,
- podświadomym postrzeganiem piękna,

- charakterystyką cech estetycznych wpływających na zasady projektowania mostów,
- estetyką i etyką.

Wiodący referat dotyczący wspomnianych zagadnień estetyki mostów wygłosił prof. *Andrzej Jarominiak*. Ponadto referaty wygłosili: mgr inż. *Piotr Kopczyk* z Oddziału GDDKiA w Rzeszowie oraz dr inż. *Ewa Michalak*, dr inż. *Lucjan Janas*, dr inż. *Krzysztof Trojnar*, dr inż. *Tomasz Siwowski* i mgr inż. *Dariusz Sobala* z Katedry Mostów Politechniki Rzeszowskiej.

W symposium uczestniczyło blisko 100 osób.

W ramach wyjazdu technicznego uczestnicy symposium zwiedzili zapórę wodną i elektrownię w Solinie. Atrakcją turystyczną symposium stanowiła przejażdżka statkiem po Zalewie Solińskim.

Książka „750 lat poznańskich mostów”

Instytut Inżynierii Lądowej Politechniki Poznańskiej wydał w 2002 roku książkę prof. dr. hab. inż. *Andrzeja Rzyńskiego* pt. „750 lat poznańskich mostów”. Jak pisze Autor w przedmowie... *książka jest opisem historii poznańskich mostów w jedenastu rozdziałach. Nie jest to ani dzieło techniczne, ani historyczne. Jest to jedenaście opowiadań, każde o innym poznańskim moście i każde udokumentowane możliwymi do uzyskania planami i fotografiami. Poszczególne rozdziały pisane były jako artykuły do „Kroniki” miasta Poznania. Są więc one redagowane dla czytelników o przygotowaniu ogólnym, ale – jak myślę – zawierają one również wiele informacji interesujących dla inżynierów...*

W pracy zamieszczono następujące rozdziały: 1 – Kiedy wybudowano pierwszy most przez Wartę w Poznaniu? 2 – Poznański most, którego już nie ma, 3 – Most Tumski, 4 – Most Cybiński, 5 – Południowo-wschodnia przeprawa mostowa, 6 – Długa historia Mostu św. Rocha, 7 – Poznański Most Królowej Jadwigi, 8 – Most Przemysława I, 9 – Historia poznańskiego Mostu Lecha, 10 – Wiadukty Górczyńskie, 11 – Dębicki most autostradowy.

Można stwierdzić, że praca ma przede wszystkim znaczenie lokalne. Warto ją jednak przeczytać, gdyż zawiera w sobie kawałek historii polskiego mostownictwa. (sp).

Książka „Mosty drewniane”

Książkę pt. „Mosty drewniane”, autorstwa mgr. inż. *Michała Czapskiego*, wydała Fundacja im. A. i Z. Wasiutyńskich. Zawiera ona wybrane informacje ilustrujące rozwój mostów drewnianych w świecie, uporządkowane według rodzajów konstrukcji. Pierwsze dwa rozdziały poświęcono naświetleniu miejsca i roli mostów drewnianych w mostownictwie oraz interpretacji opisów projektów mostów, najczęściej nie zrealizowanych, powstałych przed wieloma wiekami. W kolejnych rozdziałach autor omówił podpory mostów i izbice, mosty: pontonowe, leżajowe, trójkątno-zastrzałowe, trapezowo-zastrzałowe, trapezowo-zastrzałowe z rozpornicą, wieszarowe, o ustroju przeszywnionym, zastrzałowo-łukowe, łukowe, kratowe, wspornikowe, podwieszane, wiszące i zwodzone. Omówił też jezdnie mostów, kładki dla pieszych,

rusztowania mostów, a także problematykę związaną z wprowadzaniem elementów żelaznych do ustrojów drewnianych.

W przedmowie do książki prof. *Andrzej M. Brandt* napisał, że... *przedstawione wiadomości stanowią znakomity zbiór, pokazujący charakterystyczne elementy rozwoju tych konstrukcji od początków cywilizacji aż do czasów współczesnych... Autor, mający znakomite przygotowanie i doświadczenie zawodowe, komentuje konstrukcje i technologie stosowane w dziedzinie mostów drewnianych w sposób kompetentny i ciekawy... Dzieło nie mogłoby powstać bez ogromnej pracy dokumentacyjnej, którą wykonał Autor w sposób profesjonalny w ciągu wielu ubiegłych lat... Zestawione dane bibliograficzne i indeks mogą służyć zainteresowanym do dalszych studiów... Niewątpliwie warto tę książkę przeczytać. (sp).*

Redakcja „Biuletynu Informacyjnego Związku Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej”

03-301 Warszawa, ul. Jagiellońska 80, tel. (0-22) 675-43-75, fax (0-22) 811-17-92

e-mail: bklosinski@ibdim.edu.pl

Redaktor: dr inż. Bolestaw Kłosiński

Współpraca: mgr inż. Kazimierz Piwowarczyk

Wydawca: Fundacja PZITB Inżynieria i Budownictwo, 00-050 Warszawa, ul. Świętokrzyska 14